

ДО

ПРЕДСТАВЛЯВАЩИЯ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Професор Анелия Мингова

ДОКЛАД

Относно: участие на господин Иван Димов и господин Георги Гатев – членове на Висшия съдебен съвет и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела в 27-тата среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела

На 08 юни 2009 година в Прага бе проведена 27-тата редовна среща на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела /ЕСМ-ГТД/, в рамките на която бе проведена и 3 –та среща на Централните органи, назначени в съответствие с чл.53 на Регламент №2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела, свързани с родителската отговорност. Срещата бе ръководена от господин Оливие Тел, завеждащ Отдел „Гражданско правосъдие” в Дирекция “Правосъдие, свобода и сигурност” на Европейската комисия и господин Жоао Симос де Алмейда – секретар на ЕСМ-ГТД. На срещата като представители на Република България присъстваха господин Иван Димов и господин Георги Гатев – членове на Висшия съдебен съвет, госпожа Надежда Тодорова, държавен експерт в отдел “Международно сътрудничество и правна помощ по граждански дела” и съдия Вероника Николова - национално лице за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

Срещата протече при следния дневен ред:

1. Представяне на информация от Европейската комисия .

На участниците в срещата бе оповестено приемането на практическото ръководство по приложението на Регламент на съвета на Европейския съюз №1206/2001 относно сътрудничеството между съдилищата на държавите – членки при събирането на доказателства по граждански и търговски дела и по -специално относно използването на видеоконферентна технология при събирането на доказателства, чието съдържание бе подложено на обсъждане на 26 –тата среща на националните лица за контакт. Предстои ръководството да бъде преведено на езиците на отделните държави – членки, след което същото ще бъде поместено на Интернет страницата на ЕСМ -ГТД.

Участниците в срещата бяха информирани за заключенията на Съвета по ПВР, състоял се на 4-5 юни 2009 г. в Люксембург в областта на сътрудничеството по

граждански и семейни въпроси, както и за състоялата се среща между министрите на правосъдието във връзка с проблемите, свързани с отвлечането на деца.

Подчертано бе значението на приетото решение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на решение 2001/470/ЕО на Съвета относно създаването на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела.

2. Дискусия на участниците във 3 –тата среща на Централните органи, назначени в съответствие с чл.53 на Регламент №2201/2003 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела, свързани с родителската отговорност. Обсъдени бяха резултатите от дейността на Централните органи, назначени в съответствие с чл.53 на Регламент №2201/2003 през изтеклата година, след последната среща посветена на този Регламент през юни 2008г. Участниците в срещата представиха доклади за дейността си и за броя на постъпилите пред тях и подадени от тях молби за съдействие.

Бяха повдигнати въпроси относно текста на чл. 55 от Регламент №2201/2003. Изложени бяха доводи, че редакцията на разпоредбата е твърде неясна и поражда въпроси какво следва молителят да очаква при подаване на молбата си за признаване и изпълнение на съдебно решение относно родителска отговорност. Бяха отправени предложения при евентуалното преразглеждане на Регламент №2201/2003 да се посочи по-точно в текста какво съдействие се очаква централните органи да оказват на молителя. Някои държави – членки между които Германия и Унгария изразиха становище, в производството по изпълнението и признаването на съдебните решения, Централният орган е като пощенска кутия, поради което член 55 следва да бъде изменен през 2013 година.

Представяващите Европейската комисия изразиха становище, че член 55 от Регламента поставя минимални изисквания, но държавите – членки са свободни във връзка с изброените дейности да извършват всичко, което вътрешното им законодателство позволява.

По-голяма част от представените държави-членки призоваха, предвид значимостта на въпросите, свързани с родителската отговорност и личните отношения с деца да се даде публичност на съдебните решения, постановени по Регламент №2201/2003, с цел уеднаквяване на практиката на всички европейски съдилища.

По време на срещата бяха направени предложения за сформирание на две работни групи, едната от които да проучи въпросите във връзка с разпространението на информация относно реализирани връщания на отвлечени деца по реда на чл. 11, ал. 3 от Регламента; а втората работна група да разгледа и направи предложение за подобрения на формуляра за връщане на дете по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца от 1980 г. Бе взето решение да се изпрати формуляра по Хагската конвенция, преведен на езиците на държавите-членки, чрез лицата за контакт до Централните органи, за да могат те да преценят дали са необходими евентуални изменения.

Обединеното кралство предложи държавите-членки да предоставят информация в Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право за магистратите за връзка, които разглеждат дела, свързани с родителската

отговорност и отвлечане на деца, т.е по Хагската конвенция от 1980 г. Повечето от участниците посочиха, че в техните държави няма официално определен съдия за връзка по такива дела и отправиха предложение до Европейската комисия да изготви Препоръка до държавите-членки относно необходимостта от определяне на съдии за връзка по Хагската конвенция от 1980 г.

Европейската комисия подчерта, че предвид инициативата за номиниране на съдии за връзка, държавите-членки следва да уведомят Европейската комисия за определените съдии за връзка, но към настоящия момент липсва правна основа да се извърши подобно уведомление. Отново се подчерта, че с решението за изменение на Решение 2001/470/ЕО на Съвета относно създаването на Европейска съдебна мрежа по граждански и търговски дела членовете на професионалните организации ще станат неразделна част от мрежата. Комисията припомни също, че през 2011 г. следва да бъде транспонирана във вътрешното законодателство на държавите-членки Директивата за медиация по граждански и търговски въпроси, която касае и приложението на медиация по семейни въпроси. Бе препоръчано всяко председателство на ЕС да организира по едно заседание на мрежата, посветено на Регламента Брюксел Па, с оглед важността на въпросите, които засяга.

3. Представяне на практиката на Съда на ЕО при разглеждане на дела по Регламент №2201/2003 /Брюксел Па/

Господин Николас Хатцис, експерт от администрацията на Съда на ЕО запозна участниците със съдържанието на следните решения на Съда на ЕО по приложението на Регламента,

- *Решение от 27 ноември по делото C- 435606 C (2007) ECR I-10141*
- *Решение от 29 ноември 2007 по делото C- 68/07 Sundelind Lopez [2007] ECR I-10403*
- *Решение от 11 юли 2008 по делото C-195/08 PPU Rinau [2008] ECR I-0000];*
- *Решение от 2 април 2009 по делото C-523/07 A [2009] ECR I-0000;*
- *Становище на Генералния адвокат Kokott of 12 March 2009 in Case C-168/08 Hadadi [2009] ECR I-0000.*

Бяха разисквани мотивите на изброените по – горе решения и дадените в тях тълкувания на разпоредбите на чл.11 ал.8, чл.31 ал.1, чл.40 и чл.42 на Регламент №2201/2003 на Съвета, по които съдилищата на отделните държави – членки имат противоречива практика.

Предвид значимостта на обсъдените решения, същите ще бъдат доведени до знанието на съдиите от състава на Гражданско отделение на Софийски градски съд, на който като първа инстанция са подсъдни производствата за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечане на деца.

4. Обсъждане на практическите проблеми при упражняването на правото на лични отношения с детето и приложението на разпоредбите на чл. 41, чл. 48 и чл. 15 от Регламент №2201/2003.

Редица държави – членки между които Белгия , Франция, Португалия и Холандия посочиха, че молбите, които адресират до централните органи на другите държави за осъществяване на правото на лични отношения се основават на чл. 21 от Хагската конвенция от 1980 г., като относително по – рядко се подават молби по чл.41 и 48 от Регламента.

Що се отнася до поддържането на личен контакт с родителя, при когото не се намира детето по време на производството за връщането му, част от държавите – членки като Великобритания и Франция изтъкнаха че вътрешното им законодателство не предвижда финансиране в подобни случаи за родителя, който иска да поддържа лични контакти с детето си, докато то се намира в друга държава – членка, а разносните във връзка с пътуванията на родителя за осъществяването на лични контакти са за негова сметка. За разлика от тях, в Белгия е предвидено финансово подпомагане на родителя със средства от специално създаден за целта фонд, за да може да поддържа контакти с детето, разбира се при определени условия и ако връзката родител-дете не е била окончателно прекъсната. Представителят на Белгия също изложи, че поддържането на личен контакт с родителя, при когото не се намира детето, е въпрос от съществено значение и е в интерес на децата, поради което изтъкна предимството на семейната медиация като институт при разрешаването на подобни спорове.

Европейската комисия подчерта, че в случаите, когато съдът по обичайното местопребиваване на детето в производството по чл.11, ал.7 от Регламента е издал решение за отказ за връщане на детето и е определил ново пребиваване на детето в друга държава, то задължително следва да бъдат определен и редът за упражняването на правото на лични отношения с детето.

Комисията обобщи дискусиата, посветена на поддържането на правото на лични отношения с детето като изтъкна, че съществува необходимата правна основа в държавите-членки за осъществяване на нужното сътрудничество между централните органи, както и ролята на националните лица за контакт на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела. Подчерта се необходимостта от организиране на най малко 2 срещи годишно на държавите-членки, за да се обсъдят проблемите, които възникват относно приложението на Регламент №2201/2003. Бе изтъкната и изключителната роля на института на медиацията, който е доказал своята ефективност при разрешаването на спорове по семейни въпроси, в които са засегнати и деца.

Чешкото председателство изтъкна отново голямото значение на подобни срещи между централните органи за обмяна на опит и осъществяване на по - тесни контакти и предложи за в бъдеще на обсъждане да се поставят и конкретни случаи.

Гр.София

Изготвил:

/В. Николова/